

Козік Т. Л., юрисконсульт,
Хмельницький торговельно-економічний коледж,
Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Хмельницький, Україна
Кухар Р. В., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Устинова І.П., к.ю.н., доцент

ПРАВОВІ ОСНОВИ СИСТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Фінансова діяльність органів місцевого самоврядування є фундаментом ефективного й законного формування, розподілу та використання фондів коштів відповідного місцевого рівня. Вважаємо за необхідне визначити систему органів, які беруть участь у здійсненні фінансової діяльності органів місцевого самоврядування.

Залежно від ступеня участі у здійсненні фінансової діяльності можна виокремити таку класифікацію [1]:

1. Органи безпосередньої участі – це органи щодо формування, розподілу, використання фондів коштів відповідного місцевого рівня та контролю за цим формуванням, розподілом і використанням. Вони регулюють напрями фінансової діяльності органів місцевого самоврядування, якими є бюджетна діяльність; діяльність у сфері оподаткування; у сфері місцевих запозичень і надання гарантій по кредитах комунальних суб'єктів господарювання; щодо надання пільг громадянам і суб'єктам господарювання; щодо фінансів комунальних підприємств, установ та організацій комунальної власності. Це такі органи: 1.1) сільські, селищні, міські ради та районні адміністрації міських рад (у містах, де такі створюються). 1.2) виконавчі органи сільських, селищних, міських рад і районних адміністрацій міських рад;

2. Органи опосередкованої участі – це органи, які впливають на здійснення фінансової діяльності органами місцевого самоврядування шляхом прийняття нормативно-правових актів, що стосуються й регулюють цю діяльність. Залежно від періодичності участі в цій діяльності, ці органи можна поділити так:

2.1) органи, які беруть участь на регулярній основі: Президент України; Кабінет Міністрів України; Міністерство фінансів України; Державна фіскальна служба України; Державна казначейська служба України; Національний банк України

2.2.1) районні й обласні ради, які, представляють спільні інтереси

територіальних громад сіл, селищ, міст (п. 18, 37 ч. 1 ст. 43 ЗУ) [2].

Адже, виходячи зі змісту фінансової діяльності органів місцевого самоврядування та закріплених у законодавстві повноважень цих рад, вони реалізують свої повноваження у сфері формування, розподілу й використання фондів коштів тільки в разі розподілу переданих із Державного бюджету України коштів у вигляді дотацій, субвенцій, відповідно, між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного значення, сіл, селищ, міст районного значення. Усі інші їхні власні повноваження мають більше не фінансово-правовий, а організаційно-правовий характер, тим-паче щодо районних і обласних бюджетів, то ці ради тільки затверджують їх, а виконують їхні відповідні державні адміністрації на місцях, тобто всі доходи, що поступають до обласних і районних бюджетів (усі вони є тільки закріпленими доходами) фактично можна вважати державними коштами;

2.2.2) місцеві державні адміністрації беруть участь у здійсненні вищезазначеної фінансової діяльності тільки у випадках, коли місцеві державні адміністрації використовують кошти бюджету місцевого самоврядування, які передаються їм органами місцевого самоврядування, у разі делегування відповідними радами їм певних повноважень;

2.2.3) Національна комісія із цінних паперів та фондового ринку бере участь, коли органи місцевого самоврядування випускають облігації внутрішніх місцевих позик шляхом прийняття й затвердження порядку здійснення емісії облігацій внутрішніх місцевих позик і їхнього обігу, реєстрації такого випуску, тобто надає фактично дозвіл на випуск облігацій внутрішніх місцевих позик, а також шляхом дійснення державного регулювання та контролю за емісією й обігом цінних паперів і похідних (деривативів) на всій території України [3];

2.2.4) Рахункова палата України бере участь у здійсненні вищезазначеної діяльності тільки шляхом здійснення фінансового аудиту й аудиту ефективності щодо використання коштів Державного бюджету України, наданих бюджетам місцевого самоврядування;

2.2.5) Державна аудиторська служба України та її територіальні органи беруть участь шляхом здійснення періодичного здійснення контролю за станом і достовірністю бухгалтерського обліку й фінансової звітності на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують кошти з бюджетів місцевого самоврядування, з Державного бюджету України у вигляді міжбюджетних трансфертів і/або використовують комунальне майно;

Отже, система органів, яка бере участь у здійсненні фінансової діяльності органів місцевого самоврядування, є сукупність органів влади, що мають повноваження у сфері цієї діяльності.

Література

1. Березовська С.В. Напрямки фінансової діяльності органів місцевого самоврядування / С.В. Березовська // Людина, суспільство, держава: публічно-правовий аспект: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «VIII Прибузькі юридичні читання», 23–24 листопада 2012 р., м. Миколаїв / за ред. докт. юрид. наук, доц. О.В. Козаченко. – Миколаїв: Іліон, 2012. – 344 с.

2. Березовська С.В. Поняття та напрямки фінансової діяльності органів місцевого самоврядування / С.В. Березовська // Митна справа. Науково-аналітичний журнал. – 2013. – Ч. 1. – Книга 1. – No 1 (85). – 144 с.

3. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21 травня 1997 р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>.

УДК 342.9:358 (043.2)

Гусар О.А., к.ю.н.,

Навчально-науковий юридичний інститут,

Гарнага А.В., студент,

Навчально-науковий гуманітарний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

В адміністративно-правовій теорії загальноприйнятий підхід до визначення обсягу, змісту та кількості стадій нормотворчого провадження відсутній. Так само не існує єдиної думки щодо характеру та числа етапів, з яких складається окрема стадія такого виду адміністративного провадження.

В.Д. Сорокін виокремлює такі стадії нормотворчого провадження: а) підготовка проекту нормативного акта; б) розгляд проекту й прийняття нормативного акта; в) державна реєстрація нормативного акта; г) опублікування нормативного акта та набрання ним чинності.

В.Б. Авер'янов вважає, що стадіями адміністративної нормотворчості є: 1) підготовка нормативного акта; 2) прийняття нормативного акта; 3) доведення рішення до відома виконавців та заінтересованих осіб.

А.М. Школик процедуру адміністративного нормотворення пропонує поділити на такі основні стадії: 1) Розробка проекту нормативного адміністративного акта. Здійснюється відповідно до законодавчої вимоги або з ініціативи самого органу публічної адміністрації чи третіх осіб. 2) Публічне обговорення проекту та висловлення пропозицій щодо його змісту усіма зацікавленими суб'єктами (ця стадія не є обов'язковою у всіх країнах). 3) Прийняття остаточного варіанту нормативного адміністративного акта і його оприлюднення у встановленому законом порядку.

Нормотворчість – специфічний різновид правової форми діяльності